

MES-i rahastamisvõimalused

Maaelu Edendamise Sihtasutus
Meelis Annus
Juhataja

20.02.2026, EPKK infopäev

Maaelu Edendamise Sihtasutus

EESMÄRK: toetada ja elavdada Eesti maapiirkondade ettevõtlust, luues paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks.

MES ei konkureeri pankadega, vaid täiendab ettevõtjate finantseerimise võimalusi.

TEGEVUSED:

- Käendamine
- Sihtfondide haldamine
- Laenamine
- Maaelu maine kujundamine

NB! Sihtasutus on isemajandav ja riigieelarvest põhitegevuse kulude katteks vahendeid ei saa.

Bilansimaht (KOHUSTISED JA OMAKAPITAL) 266,9 mln eurot

Bilansivälised kohustised (käendused) 72,2 mln eurot

MES-i abil on ettevõtjad üle 30 aasta jooksul saanud enam kui 1,6 miljardi euro ulatuses krediiti.

The logo for MES (Maaelu Edendamise Sihtasutus) features the lowercase letters 'mes' in a bold, dark green, serif font. A small, stylized leaf-like symbol is positioned to the left of the 'm'.

MES-i käendus pangalaenule

Käenduse eesmärk ja sihtgrupid

- Pangalaenu tagatise andmine maapiirkonna ettevõtjale.
- Käenduse sihtgrupp on biomajandusvaldkonna ja maapiirkonna väikese ja keskmise suurusega (VKE) ettevõtted.
- Biomajandusvaldkonna osas tegevuskoha piirangut ei ole seatud.

Käendus pangalaenule

- Käenduse saamiseks pöördub pank MESi poole.
- Käendame kuni 80% tasumata põhikohustusest, aga mitte rohkem kui 2,5 mln eurot ettevõtte kohta.
- Tasu määramisel on aluseks laenuvõtja krediidireiting või skooring.
- Käendustasu jääb sõltuvalt taotleja krediidireitingust tavapäraselt vahemikku 2–4% aastas.
- Käendus sobib ka toetuse sildfinantseerimise laenu tagama.
- Toetusega projektide korral käendame toetuse sildfinantseerimiseks võetud pangalaenu ja omafinantseeringu osaks pakume laenu.

Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (ÜPP SK) sihtfondide laenud

ÜPP laenu eelised võrreldes pangalaenuga:

- pikem maksegraafik tagab väiksemad aastased tagasimaksed;
- pikem maksepuhkus aitab käivitada väiksema rahavooga äriplaanid;
- tagatisvara väärtuse osakaalu % on pankade poolt küsitavast väiksem;
- puudub lepingu- ja muudatuse tasu.

ÜPP SK sekkumised

Laenud on mõeldud investeringuteks, mis on kestlikud, uuenduslikud ning panustavad ettevõtete konkurentsivõimesse ja regionaalarengu soodustamisse.

2.3 **Toidutööstuse** tootlikud materiaalsed ja immateriaalsed investeringud

2.6 **Põllumajandustootjate** tootlikud materiaalsed ja immateriaalsed investeringud

3.1.2 **Ühistulised** investeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse

8.1 **Ettevõtete konkurentsivõime** tõstmiseks investeringud (Investeeringu tulemusena tuleb luua vähemalt üks täiendav töökoht taotleja tegevuskohta maapiirkonnas)

Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen

Kasvulaen– investeringuteks

- summa 5000–200 000 eurot
- tähtaeg kuni 15 aastat, sh maksepuhkus 5 aastat (järjest kuni 3 a)
- (a) tagatis vähemalt 50% laenusummast kui laenajaks ainult MES
(b) vähemalt 0 kuni 30% kui on MES-i kaaslaen pangaga
- (a) min. intressimäär 2% + baasmäär (EL Komisjoni teatise 200/C 14/02 toodud viite- ja diskontomäärad, 01.01.26 seisuga 2,19%)
(b) min intressimäär 1% + baasmäär: kui on noored põllumajandustootjad; alustavad ettevõtjad või tootjaorganisatsioonid

Finantssuhtarvud ÜPP kasvulaenu taotlejale

- ettevõtja omakapitali osakaal (Equity ratio):

- enne finantstootest antava laenu väljastamist on vähemalt 15%
- pärast laenu väljastamist on vähemalt 10%;

$$\text{Omakapital} / (\text{kohustused} + \text{omakapital}) \times 100$$

- ettevõtja laenumaksete ja intresside kattekordaja (DSCR) on konservatiivsel hinnangul vähemalt 1,1;

$$\text{EBITDA} / \text{perioodi laenu- ja intressimaksed}$$

- ettevõtja koguvõla ja EBITDA suhe (DEBT/EBITDA) on kuni 8, ei kohaldu põllumajandussaaduste esmatootjatele ja alustavale ettevõtjale.

$$\text{Intressikandvad võlakohustused} / \text{EBITDA}$$

Pikaajaline investeerimislaen

Kaaslaen pangaga

- summa *200 000 – 1 000 000 eurot

*200 000 – 3 000 000 eurot kui on tootjaorganisatsioon

- tähtaeg kuni 25 aastat, sh maksepuhkus 10 aastat

- tagatis vähemalt 0 kuni 30%, allutatud laenu põhimõttel

- (a) min. intressimäär 2% + baasmäär (EL Komisjoni teatise 200/C 14/02 toodud viite- ja diskontomäärad, 01.01.26 seisuga 2,19%)

(b) min intressimäär 1% + baasmäär: kui on noored põllumajandustootjad; alustavad ettevõtjad või tootjaorganisatsioonid

Mikro- ja väikeettevõtjate käibekapitalilaen

Peab olema seotud ÜPP SK sekkumisega (2.3, 2.6, 3.1.2 või ÜPP erieesmärgiga)

- summa *5 000 – 200 000 eurot (kuni 50% viimase 3 a keskmisest kogukäibest)
- tähtaeg kuni 3 aastat, sh maksepuhkus 1 aastat, võimalik pikendada 2 aasta võrra
- tagatis vähemalt 50%
- min. intressimäär 2% + baasmäär (EL Komisjoni teatise 200/C 14/02 toodud viite- ja diskontomäärad, 01.01.26 seisuga 2,19%)

Skeem investeringu rahastamiseks koos pangaga

MES-i investeerimislään + pangalaen MES-i käendusega

Algandmed:

- Investeering 1 000 000 eurot (KM-ta)
- Omafinantseering 0 eurot
- Toetus 30% ehk 300 000 eurot – laekub peale investeeringu teostamist

Finantseerimine

- **MES-I laen** kuni 70 % projekti maksumusest, kuni 700 000 eurot
- **Pangalaen on vähemalt 30 %** projekti maksumusest, 300 000 eurot, vajaduseltagatiseks **MES-i käendus** kuni 80%

The logo for MES, consisting of the lowercase letters 'mes' in a bold, sans-serif font. The 'm' is dark blue, and the 'e' and 's' are a lighter blue.

ÜPP SK finantsinstrumendid

	Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen	Pikaajaline investeerimislaen	Käibekapitalilaen
Meetme sihttase	20 mln € (EAFRD 12 mln, riik 8 mln)	30 mln € (EAFRD 18 mln, riik 12 mln)	5 mln € (EAFRD 3 mln, riik 2 mln)
Laenu suurus	5 000 – 200 000 €	* 200 000 – 1 000 000 € * 200 000 - 3 000 000 € tootjaorganisatsioon või tema mõju all olev äriühing	5 000 – 200 000 € (kuni 50% viimase 3 a keskmisest kogukäibest)
Laenuperiood	kuni 15 a (maksepuhkus <i>max</i> 5 a, järjest kuni 3 a)	1 – 25 a (maksepuhkus <i>max</i> 10 a)	kuni 3 a, koos pikendamisega kuni 5 a (pikendus kuni 2 aastat, ühe aasta kaupa)
Kooslaenamine	* Eraldiseisev laen MESist * Või kaaslaen krediidi-/finantseerimisasutusega	Kaaslaen koos krediidi-/finantseerimisasutusega (min 30% panga osa)	
Tagatis	*Vähemalt 50% põhiosast kui ainus laenaja MES * Vähemalt väikesed kooslaenamisel (0-30%)	* Vähemalt väikesed (0-30%)	Vähemalt 50% põhiosast
Tagatise tüüp	* Põhitagatis hüpoteek, kommerts pant, register pant, garantii * Lisatagatis käendus kuni 50 000 €		
Intress	min 2% + baasmäär	min 2% + baasmäär	min 2% + baasmäär
Intressi vähendamise alused	*min 1% + baasmäär: - noored põllumajandustootjad; - alustav ettevõtja (asutamisest kuni 36 kuud); - tootjaorganisatsioonid. *muud vähendamise alused: - investering loob keskmisest töötasust kõrgemalt tasustatava töökoha; <i>või</i> - investering tehakse innovaatiliste või energiatõhusate tehnoloogiate kasutamisse; - laenu tagatiseks seatava kinnistu realiseerimise eeldatav tulem katab vähemalt 100% laenusummast; <i>või</i> - investering on seotud ringmajandamisega.	*min 1% + baasmäär: - noored põllumajandustootjad; - tootjaorganisatsioonid. *muud vähendamise alused: - investering loob keskmisest töötasust kõrgemalt tasustatava töökoha; <i>või</i> - investering tehakse innovaatiliste või energiatõhusate tehnoloogiate kasutamisse; <i>või</i> - laenu tagatiseks seatava kinnistu realiseerimise eeldatav tulem katab vähemalt 100% laenusummast; <i>või</i> - investering on seotud ringmajandamisega	*vähendamise alused: - investering loob keskmisest töötasust kõrgemalt tasustatava töökoha; <i>või</i> - investering tehakse innovaatiliste või energiatõhusate tehnoloogiate kasutamisse; <i>või</i> - laenu tagatiseks seatava kinnistu realiseerimise eeldatav tulem katab vähemalt 100% laenusummast; <i>või</i> - investering on seotud ringmajandamisega.

ÜPP SK finantsinstrumendid

	Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen	Pikaajaline investeerimislai	Käibekapitalilai
Laenu suurus	5 000 – 200 000 €	* 200 000 – 1 000 000 € * 200 000 - 3 000 000 € tootjaorganisatsioon või tema mõju all olev äriühing	5 000 – 200 000 € (kuni 50% viimase 3 a keskmisest kogukäibest)
Sihtgrupp	mikro- ja väikeettevõtjad, kes vastavad rahastamislepingule ja ÜPP sekkumisele	VKE ja suurettevõtjad, kes vastavad rahastamislepingule ja ÜPP sekkumisele	mikro- ja väikeettevõtjad, kes vastavad rahastamislepingule ja ÜPP sekkumisele
	<p>2.3. Majanduslikult jätkusuutlikud ettevõtjad, kelle põhitegevusala on toidu tootmine (v.a kala-, vähilaadsete- ja limustetöötlemine/-säilitamine; juba tegutsev töötaja; NB! VKEde piirang puudub).</p> <p>2.6. Põllumajandustootjad (sh noored ja alustavad tootjad) ning neid ühendavad tulundusühistud (NB! VKEde piirang puudub).</p> <p>3.1.2. Tunnustatud tootjaorganisatsioonid ja nende liidud, põllumajanduses tegutsevad tulundusühistud või nende valitseva mõju all olevad ettevõtjad (NB! VKE piirang puudub).</p> <p>8.1. Maapiirkonna ettevõtjad, kelle püsiv tegevuskoht on maapiirkonnas väljaspool Tallinnaga piirnevaid valdu (Harku, Saue, Saku, Kiili, Rae, Jõelähtme, Viimsi; NB! VKE piirang).</p>		
Sihtotstarve	<p>Vastavalt ÜPP sekkumistele:</p> <p>2.3 Toetatakse investeeringuid, mis suurendavad konkurentsivõimet: masinad/seadmed, ehitiste ehitus/rekonstrueerimine, tootearendus, protsesside ja tehnoloogiate arendamine, digitaliseerimine ja automatiseerimine; fookus lisandväärtusel;</p> <p>2.6 Investeeringud masinatese/seadmetesse, ehitiste ehitusse ja rekonstrueerimisse, uute toodete/kõrvaltoodete arendamisse, protsesside ja tehnoloogiate arendamisse, digitaliseerimisse ja automatiseerimisse; lisaks abikõlblikud loomad ja aretusmaterjal (embrüüd) ning üheaastaste taimede ost, käibekapital sh eraldiseisev käibekapital tingimusel, et see aitab kaasa erieesmärgi saavutamisele. Noortele põllumajandustootjate korral on toetatavaks tegevuseks ka maa ostmine.</p> <p>3.1.2. Investeeringud masinatese/seadmetesse, ehitiste ehitusse ja rekonstrueerimisse, uute toodete/kõrvaltoodete arendamisse, protsesside ja tehnoloogiate arendamisse, digitaliseerimisse ja automatiseerimisse; lisaks abikõlblikud loomad ja aretusmaterjal (embrüüd) ning üheaastaste taimede ost, käibekapital sh eraldiseisev käibekapital tingimusel, et see aitab kaasa erieesmärgi saavutamisele.</p> <p>8.1. Toetatakse ettevõtja majandustegevuse arendamiseks vajaliku materiaalse ja immateriaalse vara soetamist, sealhulgas teenuse osutamiseks, tootmiseks või tootearenduseks vajalike masinate, seadmete ja inventari ostmist ning ehitiste ehitamist.</p> <p>Projekt peab looma vähemalt 1 täistööajaga töökoha ettevõtja tegevuskohas maapiirkonnas.</p>		

Oru 21, Viljandi
Tel 648 4064
mes@mes.ee
www.mes.ee

Elava elu heaks maal

mes